

En dag för klädfynd

VINTEROVERALLER är dyra, och plötsligt är de för små. Hur ordnar man en bra klädbyttardag? Vi hämtade tips och erfarenheter från Stockholm och Skellefteå.

TEXT: LAINA ROSBERG
FOTO: MARIA ANNAS

På toppen av berget i södra Stockholm ligger Högalids församlingshem. Sista dagen i september är det tjockt av barnvagnar, kringentrén. Dags för KLÄDBYTARDAG.

I stora salen hänger tidigare generationers kyrkoherdar i förgyllda ramar. De ser allvarliga ut, och tittar ut över ett gytter av bord med kläder, småbarn och mammor, bebisar i bärselar och en och annan pappa eller farmor.

Anna Salomonsson är en av dem som har lyckats få ett bord och som har dukat upp med tvillingdöttrarnas urväxta kläder. Hon är med för andra gången, och har lärt sig hur man ska lyckas sälja.
– Jag har en skylt med enhetspriser, till exempel 20 kr för tröjor, 30 kr för byxor. Sen kan man ta mer betalt för enstaka saker, till exempel attraktiva vinteroveraller och speciella leksaker.

NÄR FÖRSÄLJNINGEN är över klockan 12, när Anna sålt för 3 500 kr.
– Jag tror det är rekord just här och just idag.

Hon har inte köpt några kläder själv, det hinner hon inte med i ruschen.
”Man ska göra fynd”
Anja Folkman går omkring med vännans sju månaders bebis på armen och letar efter vinteroverall till sin dotter som är tre och ett halvt år.

– Jag brukar gå hit, och jag skulle gärna se fler klädbyttardagar än två per år. Jag tittar också efter kläder i secondhand-affärer och lämnar ibland in kläder till försäljning där. Det är lättare att hitta fräscha och nästan oanvända kläder till bebisar än till äldre barn. Men det gör inget om de är slitna om man vill ha extrakläder att ha på dagis.

När Anja lämnar församlingshemmet har hon köpt vinteroverall för 300 kr (märkesoverall i gott skick) och överdragsbyxor och gummistövlar för 60 kr. Vännen Kerstin Gustafsson har köpt overall, vinterkängor, två tjocka tröjor och fleecembyxor med jacka, mysbyxor och två barnvideofilmer.

– Alltihop för cirka 300 kr. Det är poängen med en sån här försäljning, att det är billigt. Man ska göra fynd. Det är också bra att man får köpa direkt av föräldrarna, då får man till exempel veta att kängorna har ett foder som går att tvätta, sånt missar man annars.

Prydliga klädhögar och enhetspriser underlättar inköpen.

Anna Salomonsson och Maria Adenskog hinner inte köpa kläder, de har fullt upp med att sälja.

DET ÄR LISELOTTE Johanson, förskollärare, och Caroline Jonsén, barnskötare, som håller i församlingens klädbyttardagar två gånger om året.
– Här får föräldrarna anmäla intresse, så ställer vi upp med lokal och bord. Sen säljer föräldrarna själva sina kläder och tar med sig hem det som blir över. Vi säljer kaffe, saft och bulle i foajén, berättar Liselotte.

– På våren har vi försäljningen utomhus, sätter upp tält. Då kostar det 50 kr att hyra bord. Det finns fler föräldrar som vill sälja än vad det finns bord, vi har en köllista.

Klädbyttardagar har funnits i åtskilliga år runt om i landet. Ofta har de dragits i gång av mammor eller personal på förskolor, av församlingar, frikyrkor eller andra organisationer. Ibland hänger allt på några eldsjälar, och när de inte orkar längre upphör aktiviteten.

”Vi har väldigt roligt när vi planerar klädbyttardagen”
I Skellefteå ordnar 27 kvinnor en riktig klädmarknad där 200 familjer kan lämna in barnkläder som ska säljas.

DE SOM VARIT med längst i gruppen började för sådär 20 år sedan, berättar Agneta Andersson som själv varit med i några år. Två gånger om året ordnar de klädbyttardag i Anderstorpsskolan.
Här är det välorganiserat och i ganska stor skala, förutom de 27 i gruppen får 200 intresserade föräldrar lämna in barnkläder och leksaker, barnböcker, sportsaker, skor mm till försäljning.

De som ringer och anmäler intresse får ett nummer och instruktion om reglerna,

Kerstin Gustafsson och Anja Folkman lämnar församlingshemmet med fulla kassar. De har handlat för knappt 700 kr tillsammans.

Tips för en lyckad klädbyttardag

- Återkom regelbundet, t ex tidig höst och vår varje år.
- Ordna lokal genom att samarbeta med skolan, församlingen eller någon förening.
- Se till att kläder är märkta med pris och storlek, förutom namn eller kod. Använd frystejp eller maskeringstejp som det går att skriva på. Inga prislappar med nålar – de hamnar på golvet där det springer barn.
- Det ska vara billigt att handla, annars blir det ingen affär. Jämna belopp och gärna enhetspriser för olika kategorier. Man säger ännu mer om man har rea dagen därpå, med halva priset.
- Kläder ska vara rena och hela, och ligga i sorterade högar och i storleksordning, så att det är lätt att få överblick för den som ska handla.
- Sprid information genom att sätta upp affischer på förskolor och skolor, dela ut flygblad och skicka e-post.
- Tänk på sådant som larm när ni lånar lokaler, så att inte larmet går, det blir dyrt.
- Tänk också på brandrisken! Kläder, barnvagnar, trängsel och småbarn i en liten lokal kan bli en katastrof om det börjar brinna. Håll utrymningsvägar fria.

om hur de ska märka sakerna och att priset ska sluta på jämnt 5-tal kronor.
På fredagseftermiddagen samlas gruppen i skolans matsal som de har hyrt och ställer upp bord och märker dem efter typ av kläder och storlek, och ställer fram ställningar där man kan hänga upp kläder. 200 A4-papper numrerade från ett till 200 klistras upp på elevskåpen.
På fredagskvällen får de som anmält sig komma och lämna sina saker, märkta med det nummer som de fått, pris och storlek. De får själva lägga upp kläder och saker på bord eller hänga upp det som ska hängas.
På lördagen startar försäljningen kl 11 och pågår till 15. Det finns sju kassar – var av en snabbkassa. De som handlar kan gå och fika och fundera på sina inköp och sedan gå och betala eller lägga tillbaka något.
De som sitter i kassan tar betalt och plockar av tejprensorna och klistrar upp dem på plastfickor. Några går sen med de fulla plastfickorna och för över tejprensorna till de numrerade pappersarken. Och när försäljningen är klar pustar gruppen ut en stund medan de äter. Sen plockas pappersarken ner, några räknar ut vad de olika försäljande föräldrarna ska ha, medan några andra räknar pengar och ytterligare andra börjar sortera ihop de osålda kläderna. Ungefär hälften av föräldrarna vill ha tillbaka osålda kläder.
– Det som kostar upp till 15 kronor läggs i säckar, plus det som föräldrar inte vill ha tillbaka. Detta går till någon insamling, just nu Rädda barnen, berättar Agneta.
– Nu sist blev det 100 säckar...
Gruppen tar 5 procent av försäljningssumman av de föräldrar som inte vill ha tillbaka kläderna, 10 procent av de andra. Pengarna används till omkostnader som hyra av lokal, inköp av klädställningar, annonsering och mat till gruppen under lördagen.
– Vi har en förmån till, berättar Agneta. Vi har möjlighet att handla saker redan på fredagskvällen.
Någon annan ersättning för sitt arbete får inte gruppen.
– Men vi har väldigt roligt, både då vi träffas och planerar klädbyttardagen och när vi sen genomför den.